

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 12559
Tarih : 19.04.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Sait Dede

Hakkâri Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Hukuk Devletinin ve Demokratik toplumun en önemli kriterlerinden biri olan barışçıl toplanma ve gösteri özgürlüğü hakkı aynı zamanda politik fikirlerin ifadesine, sanatsal faaliyetlerde bulunmaktan adaletsiz uygulamalara tepki göstermeye kadar uzanan sivil, ekonomik, politik ve sosyal hakların tanınması, uygulanması ve savunulması için kullanabilecek önemli bir araçtır ve uluslararası hukuk ve anayasanın koruması altındadır. Toplantı ve Gösteri Hakkı, uluslararası sözleşmelerde ifade özgürlüğü ve örgütlenme özgürlüğü hakkının ayrılmaz bileşeni olarak değerlendirilir ve bu kapsamda güvence altına alınır. Toplanma ve gösteri hakkı kamuya açık alanlar da dahil olmak üzere tek başına veya başkalarıyla birlikte barışçıl toplanma, protesto, grev, oturma eylemi, gösteriler vb. düzenleme ve bunlara katılma hakkını içerir. Türkiye'nin de taraf olup imzaladığı uluslararası sözleşmeler; barışçıl gösteri hakkına getirilecek herhangi bir kısıtlama bakımından sıkı bir "gereklik ve orantısallık" ilişkisi aramaktadır. Kısıtlamalar hiçbir zaman hakkın özüne dokunmamalı, yasayla öngörülmüş olmalı ve demokratik bir toplumda gereklik ilkesine uygun olmalıdır.

Hukuk devleti ilkeleri kapsamında değerlendirdiğimizde; 2911 sayılı kanunun 17.ve 19. Maddeleri idareye toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yasaklanması noktasında soyut, takdir yetkisine dayalı ve esnek kriterlerle karar alabilme imkânı tanımaktadır. Kamu düzeninin bozulması, huzur ve iç güvenliğin sağlanması ve bunlara ek bir takım soyut iddialarla bugün yasaklamalar rutin hale gelmiş durumdadır. Öyle ki birçok ilde 15 günlük düzenli olarak il valilikleri tarafından yapılan yasaklamalara baktığımızda, kararlarda sadece 2911 sayılı kanun 17 ve 19. Maddelerine yapılan atıflarla yetinilmekte ve herhangi bir gerekçe gösterilmemektedir.

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme	
Esas Komisyon	İcraîleri	
Tarih :	20 Nisan 2021	Esas No: 2/3576

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİSİ
19 Nisan 2021
Numara

TBMM GENEL EVRAK
19 Nisan 2021
No. 810512
EPYS'ye AKTARILMIŞTIR

Kaldırılması istenen maddelerle idare, başta muhalefet olmak üzere her türlü hak talebinin önünü kesmekte ve yurttaşların demokratik taleplerini engellemektedir. Unutulmamalıdır ki barışçıl toplantı ve gösteri hakkının özü; toplumun çoğunluğunu, hükümeti ya da kamu yetkililerini rahatsız edici ifadeler kullanıldığı, düşüncelerin savunulduğu durumları esas olarak koruma altına almaktadır. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakları sadece çoğunluğun kabul ettiği fikirleri kapsamaz, özellikle azınlıkta kalan fikirleri garanti altına almaya yönelmiş bir haktır ve bu hakkın kullanılmasına engel olan kanunlar hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmaz.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yapılan düzenleme ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasına sınırlama getiren ve idareye bu hakkın kullanılmasını engellemede geniş yetkiler tanıyan maddenin kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yapılan düzenleme ile idareye soyut kriterlere dayanarak toplantı ve gösteri yürüyüşünü yasaklama yetkisi veren maddenin kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 6.10.1983 tarih ve 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri kanununun 17. maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 6.10.1983 tarih ve 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri kanununun 19. maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.